

INFORMACJA POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARII W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM DLA POSIADACZY STAD ŚWIŃ NA TERENIE POWIATU TOMASZOWSKIEGO, który został obszarem objętym ograniczeniami I względem choroby ASF :

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Tomaszowie Mazowieckim przekazuje podstawowe wymagania dla posiadaczy stad świń położonych w obszarze objętym ograniczeniami I względem ASF (dawna strefa ochronna).

ZASADY BIOASEKURACJI na obszarze objętym ograniczeniami I ustanawia załącznik II do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U 2018, poz. 290 ze zm.)

NAKAZ:

1) utrzymywanie świń w gospodarstwie :

a) w sposób wykluczający kontakt ze zwierzętami wolno żyjącymi i ze zwierzętami domowymi (np.: jaskółki, wróble, psy ,koty, kaczki, kury, gryzonie);

b) w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne (czyli konie, bydło, owce, kozy);

2) sporządzenie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki, oraz bieżące aktualizowanie tego spisu;

3) karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz domowych (np.: jaskółki, wróble, psy ,koty, kaczki, kury, gryzonie);

4) wyłożenie mat dezynfekcyjnych odpowiednio przed:

a) wejściami (furtki) do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, i wyjściami z tego gospodarstwa oraz przed wejściami (wszystkie drzwi i wrota do chlewni) do budynków lub pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię, i wyjściami z tych budynków lub pomieszczeń ,przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia, a długość – nie mniejsza niż 1 m,

b) ***UWAGA!! wjazdami (przed wszystkimi bramami) do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, i wyjazdami z tego gospodarstwa, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość wjazdów i wyjazdów, a długość – nie mniejsza niż obwód największego koła środka transportu (najczęściej jest to tylne koło ciągnika) wjeżdżającego lub wyjeżdżającego z tego gospodarstwa – a także stale utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego- Przepisu nie stosuje się, jeżeli przed wjazdami do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, i wyjazdami z tego gospodarstwa znajdują się niecki dezynfekcyjne utrzymywane w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego lub są stosowane urządzenia zapewniające skuteczną dezynfekcję.***

4a) wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie;

5) stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia;

6) bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń;

7) używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności;

8) prowadzenie **rejstru środków transportu** do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (czyli padłe zwierzęta), wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz **rejstru wejść osób** do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię.

9) uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia do budynków, w których są utrzymywane świnię; 10) wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni.”

11. W przypadku gdy świnię lub utrzymywane w warunkach fermowych dziki lub świniodziki są utrzymywane w gospodarstwie w systemie otwartym, wybieg dla tych zwierząt zabezpiecza się podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem, a każdy wjazd i wyjazd oraz wejście i wyjście z takiego wybiegu zabezpiecza się matą dezynfekcyjną, która powinna spełniać wymagania, o których mowa w pkt 4.”

ZAKAZ:

1 karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 30 dni przed ich podaniem świniom;

2 wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnię, słomy na ściółkę dla zwierząt pochodzącej z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę słomę poddano obróbce w

celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 90 dni przed jej wykorzystaniem;

3. W gospodarstwach położonych na obszarze objętym ograniczeniami I, II, III zakazuje się prowadzenia uboju świń w celu produkcji mięsa na użytek własny innych niż utrzymywane w tym gospodarstwie.

4. wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świny, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z dzików oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem afrykańskiego pomoru świń;

5. wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 48 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie takich zwierząt.

6. W przypadku gdy świny lub utrzymywane w warunkach fermowych dziki lub świniodziki są utrzymywane w gospodarstwie w systemie otwartym, wybieg dla tych zwierząt zabezpiecza się podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem, a każdy wjazd i wyjazd oraz wejście i wyjście z takiego wybiegu zabezpiecza się matą dezynfekcyjną, która powinna spełniać wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 4."

POMIESZCZENIA I BUDYNKI GOSPODARSTWA MUSZĄ:

- być zbudowane w taki sposób aby żadne inne zwierzęta z zewnątrz nie mogły wejść do budynków lub pomieszczeń, ani mieć kontaktu ze świnią utrzymywanymi w budynku/pomieszczeniu, ich paszą i ściółką (system zabezpieczeń przeciw owadom może być zorganizowany poprzez używanie lamp owadobójczych, lepów, repelentów, środków owadobójczych używanych na zewnątrz i wewnątrz budynków, larwicydów oraz odpowiednim zabezpieczeniu zbiorników przechowywania gnojowicy (obornika), osuszaniu terenu wokół budynków (nie dopuszczenie do utrzymywania się stojącej wody, bezodpływowych oczek wodnych itp.);

- umożliwiać wykonanie mycia i dezynfekcji rąk;

- umożliwiać dokonanie mycia i dezynfekcji tych pomieszczeń;

- posiadać warunki w postaci wydzielonego miejsca do zmiany obuwia i odzieży przed wejściem do pomieszczeń, w których trzymane są świny (np. szatni przepustowej lub miejsca oddzielonego ławką, ścianką działową itp.);

- posiadać ogrodzenie chroniące pomieszczenia, w których trzymane są świny oraz budynki, w których przechowywana jest pasza i ściółka. Ściana budynków z odpowiednio zabezpieczonymi otworami okiennymi i nie posiadająca otworów wejściowych/wjazdów do budynku, może stanowić barierę spełniającą wyznaczony cel. W przypadku braku spełnienia tego wymogu należy poinformować podczas kontroli o konieczności wykonania obowiązku bez uszczerbku dla możliwości wprowadzania świń na rynek poza obszary objęte ograniczeniami I, II i III do końca października 2021r. jeżeli:

- nie ma bezpośredniego zagrożenia ewentualnego rozprzestrzeniania się wirusa ASF z gospodarstwa z powodu braku ogrodzenia (inne wymagania są w pełni spełnione),

- świny z tego gospodarstwa nie mogą być przemieszczane do innych państw członkowskich lub krajów trzecich,

- istnieje inny sposób zabezpieczenia budynków inwentarskich oraz magazynów pasz i ściółki przed dzikimi zwierzętami,

- posiadać w pierwszej fazie tj. maksymalnie do 31 października 2021r. tzw. „Plan bezpieczeństwa biologicznego” „zatwierdzony” przez właściwego PLW, uwzględniający profil gospodarstwa i ustawodawstwo krajowe musi być sporządzony dla tych gospodarstw, w których pracuje minimum jedna osoba z zewnątrz.

II. OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia w 2021 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej "Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie"

1. W ramach programu **posiadacze świń są obowiązani**, uwzględniając § 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej, do **codziennego kontrolowania stanu zdrowia świń**;

2. **Posiadacze świń są obowiązani do informowania powiatowego lekarza weterynarii lub urzędowego lekarza weterynarii o każdym przypadku padnięcia świni w gospodarstwie a także bezwzględnie o podejrzeniu wystąpienia ASF u świń na terenie gospodarstwa.**

3. **Przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (UBÓJ GOSPODARCZY) , DOPUSZCZONY JEST pod warunkiem że świny były utrzymywane w tym gospodarstwie co najmniej przez 30 dni przed ubojem, a ponadto gdy:**

- **zostaną poddane badaniu przedubojowemu świń** przeprowadzonemu w sposób określony w art. 5 rozporządzenia nr 2019/624;
  - **mięso pozyskane w wyniku uboju tych świń zostanie poddane badaniu poubojowemu. Próbki do badania laboratoryjnego w kierunku ASF pobiera się przy przeprowadzaniu badania przedubojowego świń albo badania poubojowego mięsa z tych świń – w przypadku gdy istnieje podejrzenie wystąpienia ASF.**
4. **Przemieszczanie świń** : Nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem urzędowy lekarz weterynarii poddaje świnie badaniu klinicznemu w kierunku wystąpienia objawów afrykańskiego pomoru świń. **ŚWIADECTWA DO RZEŻNI ORAZ DO STAD, DO PUNKTÓW SKUPU WAŻNE 48 GODZIN OD JEGO WYSTAWIENIA.** Każdorazowo przy chęci sprzedaży należy skontaktować się z rzeźnią kupującą zwierzęta lub podmiotem skupującym świnie.

Na obszarze objętym ograniczeniami I Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadza w gospodarstwach utrzymujących świnie, **dwadzieścia dwa razy w roku, w możliwie równych odstępach czasu, nie krótszych niż 4 miesiące**, które obejmują:

- kontrolę przestrzegania nakazów i zakazów, o których mowa odpowiednio w § 1 i 2, oraz obowiązku, o którym mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń oraz Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) z dnia 7 kwietnia 2021 r. ustanawiającego szczególne środki zwalczania Afrykańskiego pomoru świń- **BIOASEKURACJA STAD**,
- kontrolę stanu zdrowia świń wraz z wywiadem lekarsko-weterynaryjnym oraz badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała.
- badanie kliniczne świń

III. ZMIANA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt: Zmiana terminu zgłoszenia do BP ARiMR kupna, sprzedaży, padnięcia, uboju świń z 7 dni na 2 DNI!!!!!!!!!!!!

Jednocześnie Powiatowy Lekarz Weterynarii w Tomaszowie Mazowieckim przypomina o konieczności:

1. **Prowadzenia z dniem 1 stycznia 2019r. księgi rejestracji świń na nowym wzorze .**
2. **Terminowego zgłaszaniu zdarzeń zwierzęcych do BP ARiMR (URODZENIE, KUPNO, SPRZEDAŻ, PADNIĘCIE).**
3. **Prawidłowego oznakowania świń w ustawowym terminie.**
4. Dokonywania przez posiadaczy świń co najmniej raz na dwanaście miesięcy, **nie później jednak niż w dniu 31 grudnia, spisu zwierząt** przebywających w siedzibie stada, obejmującego liczbę tych zwierząt oraz zgłoszenia tego faktu do BP ARiMR w terminie 7 dni od dokonania spisu.
5. **Posiadania kart leczenia zwierząt, jeśli zwierzęta są leczone.**
6. **W przypadku padnięć zwierząt posiadania stosownych dokumentów potwierdzających prawidłowe zagospodarowanie padliny.**